ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 40 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 6ο

Γράφει ο **Γιώργος Χατζηβασίλης**

Μεγάλες αποφάσεις στής Μαρούμπρα τα νερά...

Παρά την αποχώρηση τού Τάκη Καλδή το 1973 από τον "Πανελλήνιο Κήρυκα", η φιλία μας συνεχίστηκε επειδή εκείνη την εποχή ήταν πολύ καλές οι σχέσεις ανάμεσα στους δημοσιογράφους και το τεχνικό προσωπικό, με στενές φιλίες, κουμπαριές, οικογενειακές σχέσεις, γλέντια κλπ. Ενα ζεστό βράδι, λοιπόν, ο Τάκης Καλδής, ο Βαγγέλης Περούλιας, ο Γιάννης Οικονόμου και εγώ συμφωνήσαμε να συναντηθούμε με τις οικογένειές μας στην παραλία τής Μαρούμπρα όπως συνηθίζαμε για να δροσιστούμε και να περάσουμε μερικές ευχάριστες ώρες, επειδή όταν είχαν κέφια ο Καλδής και ο Οικονόμου ήταν σκέτη απόλαυση.

Οταν έφθασα, όμως, λίγο καθυστερημένος βρήκα δύο "επισκέπτες" μας, τον Δημήτρη Καλομοίρη και τον ιδιοκτήτη τού "Νέου Κόσμου", Τάκη Γκόγκο, που συναντούσα για πρώτη φορά.

Ο Καλδής, ο Καλομοίρης και ο Γκόγκος είχαν απομακρυνθεί και φαινόταν πως είχαν σοβαρή συζήτηση προκαλώντας την περιέργεια των υπολοίπων, που υποθέσαμε ότι επρόκειτο για προσφορά εργασίας στον Τάκη από τον "Νέο Κόσμο". Ομως εκείνο το βράδι πάρθηκαν πολύ σοβαρότερες αποφάσεις...

Οταν τελείωσε η συζήτησή τους, ο Καλδής έκατσε στα βράχια ανάμεσα σ' εμένα και τον Περούλια και μάς ρώτησε αν θέλουμε να εργαστούμε για μια νέα εφημερίδα που επρόκειτο να εκδοθεί από συμπάροικους επιχειρηματίες. Η πρόταση μάς δημιούργησε απορίες και διλήμματα γιατί επρόκειτο να πάρουμε μια μεγάλη απόφαση. Ρωτήσαμε τον Τάκη αν θα υπήρχαν αρκετά κεφάλαια για να κρατηθεί η εφημερίδα μέχρι να ορθοποδήσει και μάς διαβεβαίωσε ότι πρόκειται για σοβαρούς ανθρώπους, όπως τον Κίκη Ευθυμίου που πλήρωσε τη... νύφη εξοφλώντας στο τέλος $14.000 χρέη τής εφημερίδας, τον Τάκη Γκόγκο, τον Τζιμ Αναστασίου, τον Κώστα Ζαχαρόπουλο, τον Αντριου Βας, τον Χρήστο Λούη, τότε ιδιοκτήτη των ελληνικών κινηματογράφων. Director τής εταιρείας ήταν ο κ. Κίκης Ευθυμίου.

Η εφημερίδα δεν είναι από τις πιο εύκολες επιχειρήσεις και αν δεν έχεις μεγάλα κεφάλαια, καλύτερα να μείνεις μακριά γιατί τα έσοδα θ' αργήσουν να έρθουν. Ακόμη και αν ξεκινήσεις με μεγάλη κυκλοφορία, δεν πρόκειται να εισπράξεις ούτε ένα σεντ από τα εφημεριδοπωλεία πριν περάσουν δύο μήνες, το ίδιο και με τις διαφημίσεις, εκτός από εκείνες που πληρώνονται προκαταβολικά. Ομως, τα έξοδα λειτουργίας τής εφημερίδας αρχίζουν από την πρώτη ημέρα και ήταν πολλά γιατί η νέα εφημερίδα μας θα έπρεπε εκτός από όλα τα άλλα να πληρώνει για την εκτύπωσή της.

Γιατί δεχτήκαμε τελικά την πρόταση τού Τάκη εκεί στης Μαρούμπρα τα νερά; Πιστεύω ότι η πρόκληση δημιουργίας μιας νέας εφημερίδας ήταν πολύ δελεαστική, αλλά και από συναδελφική αλληλεγγύη, αφού μαζί μας δέχτηκαν να έρθουν ακόμη δύο πολύ σημαντικά στελέχη τού συγκροτήματος, ο Βαγγέλης Μυγδάλης και ο Αλέκος Γκαλελής.

Η πρώτη συνάντησή μας για ν' αποφασίσουμε τις λεπτομέρειες έγινε στο σπίτι του Καλδή, όπου συζητήσαμε την αγορά των αναγκαίων μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού, την ενοικίαση τού αναγκαίου χώρου, τα καθήκοντα τού καθενός μας, τις ημέρες κυκλοφορίας (Τετάρτη και Παρασκευή) και το όνομα αυτής "Ελληνική Φωνή".

Ελληνική Φωνή
Hellenic Voice
Published Wednesday & Friday — Price per copy N.S.W. 10c, Vic. - S.A. - Qld. 15c, W.A. - N.T. - Tas. 20c.
No. 3 ΤΕΤΑΡΤΗ, 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ — WEDNESDAY, NOVEMBER 14, 1973
32 σελίδες
ΟΔΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
ΗΜΕΡΕΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ—

Στις πρώτες συναντήσεις μας υπήρχε αισιοδοξία, ενθουσιασμός θα έλεγα, και αποφασίσαμε να δώσουμε τις παραιτήσεις μας σταδιακά, αφού θ' αργούσε η κυκλοφορία τής "Ελληνικής Φωνής" μέχρι ν' αγοραστεί ο εξοπλισμός και να εγκατασταθεί στο χώρο που έπρεπε να βρεθεί.

Ο χώρος ήταν μια μεγάλη αποθήκη σε μία πάροδο του Botany Road, στο Redfern, τη διαρρύθμιση των γραφείων έκανε ο Τζιμ Αναστασίου και η "Ελληνική Φωνή" ήταν έτοιμη ν' ακουστεί.

Οταν υπέβαλα την παραίτησή μου στον Θήο Σκάλκο, προσπάθησε να με μεταπείσει λέγοντας ότι συμμάχησα με τους εχθρούς του για να τον καταστρέψω. Του είπα αυτό που πίστευα πραγματικά, ότι ο "Κήρυκας" δεν κινδύνευε από εμάς που στην καλύτερη περίπτωση θα κερδίζαμε ένα μεγαλύτερο μεροκάματο με καλύτερες συνθήκες εργασίας. Οπως αποδείχτηκε, άλλωστε, ο "Κήρυκας" κατέρρευσε εκ των έσω από τρομαχτικά λάθη των ανεύθυνων υπευθύνων και όχι από τον ανταγωνισμό των αντιπάλων του.

Ομως ο Θήο ήταν τότε τόσο στενοχωρημένος, που αν δεν με συνέδεε η φιλία με τους συναδέλφους μου και δεν είχα δώσει το λόγο μου ίσως να υποχωρούσα, αλλά πώς θα ξανάβλεπα στα μάτια τον Καλδή, τον Περούλια, τον Μυγδάλη ή τον Γκαλελή και τον Οικονόμου ακόμη; Δυστυχώς, όμως, δεν έχουμε όλοι οι άνθρωποι τα ίδια αισθήματα...

Λυπήθηκα όταν άκουσα το παράπονό του και γιατί αν έμαθα κάτι από τον Θήο Σκάλκο, άσχετα με τα ελαττώματά του για να μη νομιστεί κιόλας ότι τον... κολακεύω ύστερα από τις αισχρές συκοφαντίες τής εφημερίδας του εναντίον μου, ήταν οι αγώνες των συμπατριωτών μας μεταναστών όταν ξεκινούσαν τότε επιχειρήσεις και δούλευαν κάτω από απάνθρωπες συνθήκες για να μην τους πάρουν το σπίτι οι δανειστές τους. Ενα πρωί πήγα στη δουλειά στις έξι και περνώντας μέσα από το τυπογραφείο τον είδα να κοιμάται πάνω σ' ένα χαρτί στο έδαφος επειδή δούλευε δύο μερόνυχτα συνέχεια.

Η σύζυγός του Ελένη, έκλεινε το μαγαζί στις έξι το απόγευμα και μετά ερχόταν στο τυπογραφείο για να βοηθήσει μέχρι τις εννέα και δέκα το βράδι, αδιαμαρτύρητα χωρίς να πάρει ανάσα. Τα παιδιά του, Τάκη και Σπυριδούλα, ανέθρεψε η γιαγιά τους μητέρα τής Ελένης και όταν μεγάλωσαν λίγο έρχονταν και αυτά να βοηθήσουν. Ο Τάκης, που τώρα είναι σπουδαίος στον τομέα που διάλεξε για καριέρα του, ερχόταν και δακτυλογραφούσε για να μάς βοηθήσει στη στοιχειοθεσία και η Σπυριδούλα στο γραφείο.

Ασφαλώς, ο Θήο Σκάλκος δεν είναι ο μοναδικός μετανάστης που δούλεψε σκληρά, απλά τον αναφέρω για να τιμήσω όλους αυτούς τους μικροεπιχειρηματίες που μπορεί να έγιναν και μεγαλοεπιχειρηματίες, όμως με πολύ πόνο, αγωνία και θυσίες.

Η παραίτησή μου από τον "Κήρυκα" έγινε δεκτή και αφού πληρώθηκα την Παρασκευή ήμουν έτοιμος να φύγω όταν ο Γιάννης Σκάλκος με παρεκάλεσε να πάμε μαζί στο γραφείο του Θήο επειδή ήθελε να μάς μιλήσει. Προσπάθησα να αποφύγω αυτή τη συνάντηση, αλλά ο Γιάννης επέμενε και δέχτηκα γιατί δεν ήθελα να τον δυσαρεστήσω την τελευταία ημέρα τής συνεργασίας μας.

Η συνάντηση με τον Θήο άρχισε φιλικώτατα, με ρώτησε αν είχα κανένα παράπονο για να φύγω και τού εξήγησα τούς λόγους, οπότε έκανε μια πολύ σημαντική πρόταση σ' εμένα και τον Γιάννη: Να μάς πληρώνει μισθό $1100 την εβδομάδα στον καθένα αν αναλάβουμε εργολαβικά τη στοιχειοθεσία των εφημερίδων, για να καλύψουμε την απουσία τού Περούλια. Με το Γιάννη Σκάλκο δίπλα μου δεν φοβόμουν τον φόρτο τής εργασίας γιατί ήταν ένας σπουδαίος λινοτύπης, ο μόνος που έχω δεί ποτέ να δακτυλογραφεί με το ένα χέρι στο γύψο και να προλαβαίνει την μηχανή! Αλλωστε, αν τα χρήματα που μάς είχε προσφέρει ο Θήο είναι αρκετά σημερα, πόσο μάλλον το 1973, αλλά ένιωθα υποχρεωμένος να τα απορρίψω και δεν ξέρω πώς μου ήρθε να αναφέρω το όνομα τού Οικονόμου: "Και αν ακόμη δεχτώ την προσφορά σου, έτσι κι' αλλιώς θα συγκρουστούμε αν επιμένεις να σταματήσω τη φιλία με τον Γιάννη", τού είπα.

Οταν άκουσε αυτό ο Θήο, με κύτταξε ψυχρά και μού είπε "τότε να πάς με τους άλλους!".

Οπως είχε εξελιχθεί η κατάσταση, ο Θήο Σκάλκος κυκλοφορούσε εφημερίδες έξι ημέρες κάθε εβδομάδα, φορτωμένες με διαφημίσεις και παρόλο που έφυγαν ικανά στελέχη είχε καλές εφεδρείες, τον Μεσσάρη, τον Τσερδάνη, τον Πασχαλίδη, τον Χατζηανέστη, αργότερα τον Βασίλη Πασσά, τον Οδυσσέα Πλατύρραχο τον Δημήτρη Τζουμάκα και άλλους, ενώ η "Ελληνική Φωνή" ξεκινούσε από το μηδέν με δύο εκδόσεις την εβδομάδα και εξαρτώμενη από την καλή θέληση μερικών επιχειρηματιών.

Βέβαια, δεν είμαστε και ξυπόλητοι στ' αγκάθια με τον Καλδή διευθυντή, τον Μυγδάλη αρχισυντάκτη, τον Γκαλελή πολύ ικανό στη σελιδοποίηση και τον Περούλια, σπουδαίος λινοτύπης και αυτός με εμένα στη στοιχειοθεσία. Ο Καλδής, εκτός από τα πολιτικά άρθρα του ήταν πολύ έμπειρος στην ειδησεογραφία, ενώ ο Μυγδάλης έχει γράψει από τα καλύτερα χρονογραφήματα στον παροικιακό Τύπο με δικό του πολύ άνετο και ευχάριστο για τον αναγνώστη στιλ. Τα αθλητικά είχε αναλάβει ο Μιχάλης Αγαδάκος.

Στη σελιδοποίηση βοηθούσε τότε η Παρούλα Θέρμπαν, ενώ αργότερα εργάστηκε μαζί μας η Αννα Οικονόμου. Αν είχαμε μια αδυναμία ήταν η φωτογράφιση και ένοχος εγώ που εκτελούσα αυτό το καθήκον, επειδή δεν μπορούσα να κρίνω από το αρνητικό αν μια φωτογραφία θα τυπωνόταν καλά στην εφημερίδα. Μέχρι που ήρθε ο Τζον Θέρμπαν, ένας σπουδαίος Γερμανός τον οποίο είχε... ελληνοποιήσει η Παρούλα και με δίδαξε με πολλή υπομονή.

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΡΙΤΗ, αντιμέτωποι με τη σκληρή πραγματικότητα.